

GŁOS POMORZA

PISMO CODZIENNE

WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA” • ADRES REDAKCJI: GRUDZIĄDZ, UL. MAŁOGROBŁOWA NR. 2
TELEFONY: ADMINISTRACJA 1215, REDAKCJA 1519, DYREKTOR 1510 • DRUK: DRUKARNIA POMORSKIEJ „WIEDZA” NR. 7 W GRUDZIĄDZU

Rok 2

314

Grudziądz, — poniedziałek, dnia 18-go listopada 1946 r.

Nr. 263

Danina będzie powszechna, sprawiedliwa, przymusowa, szybko zrealizowana i wydajnie zużytkowana!

Przemówienie radiowe Premiera Rządu Jedności Narodowej

Warszawa (PAP). W dniu 14. 11. 1946 r. o godz. 21 Premier Osóbka-Morawski wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia następujące przemówienie:

Nasze osiągnięcia na Ziemiach Odzyskanych budzą coraz więcej podziwu wśród cudzoziemców. Osadzenie w ciągu półtora roku ponad 3.500.000 Polaków z Centralnej Polski, co razem z Polakami, b. obywatelami Rzeszy Niemieckiej, czyni już około 5-ciu milionów ludności polskiej. Odbudowa komunikacji i wielu zniszczonych warsztatów pracy, uruchomienie kopalń, akcja siewna i stworzenie wielkiej sieci szkolnej z uniwersytelem, politechnikami i akademiami — wszystko to świadczy jak najlepiej o żywotności narodu polskiego i zrozumieniu przez cały naród wagi Ziemi Odzyskanych dla przyszłości Polski.

W sobotę i niedzielę, dnia 9 i 10 listopada na swoim II-gim Wielkim Kongresie Polacy, byli obywatele Rzeszy Niemieckiej, zmanifestowali swoją wolę utrzymania granicy wzdłuż Odry i Nysy, tak jak w roku 1938 na I-szym Wielkim Kongresie w Berlinie oświadczyli całemu światu, że są Polakami i Polska jest ich matką.

Teraz, po tej pięknej manifestacji odzyskanych Polaków, cały naród polski musi dać wyraz swej woli utrzymania Ziemi Odzyskanych i utwierdzenia raz na zawsze granicy polsko-niemieckiej wzdłuż Odry i Nysy.

W ciągu półtora roku zrobiliśmy na Ziemiach Odzyskanych wiele, bardzo wiele, ale musimy zdobyć się na wysiłku jeszcze większy i jak najrychlej zaorać wszystkie odłogi i odbudować wszystkie warsztaty pracy, ażeby żaden wróg nie mógł kwestionować naszych praw do Ziemi Odzyskanych pod pozorem niemiejskości czy niemożności zagospodarowania ziem nad Odrą i Nysą.

Miara tego wysiłku i zdecydowanej woli utrzymania Ziemi Odzyskanych będzie **POWSZECHNA DANINA NARODOWA**, uchwalona przez Rząd Jedności Narodowej i zatwierdzona przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej na historycznym posiedzeniu w Belwedercie w środę dnia 13 listopada.

Danina narodowa będzie godną odpowiedzią narodu polskiego na wszystkie nieprzyjemne nam wystąpienia w sprawie Ziemi Odzyskanych.

Największy udział daniny narodowej, bo około 30% przypadnie przedsiębiorstwom państwowym. Inicjatywa prywatna będzie obciążona w wysokości 28% ogólnej sumy daniny. Trzecie miejsce w daninie narodowej przypadnie rolnictwu, którego udział został określony na 23%. Świat pracy najmniej weźmie udział w świadczeniach na rzecz daniny narodowej w skromniejszych rozmiarach, nie przekraczających 9% globalnej sumy daniny.

Odradzająca się spółdzielczość będzie uczestniczyła w daninie mniej więcej w tych samych rozmiarach, co świat pracy. 1% ogólnej sumy daniny przypadnie właścicielom nieruchomości miejskich.

Robotnicy i pracownicy państwowi, samorządowi i prywatni oraz zatrudnieni w spółdzielczości będą płacili w ciągu trzech miesięcy 1/3% uposażenia mies. dla najniższej kategorii płac, 1% dla zarabiających od 3 — 6 tysięcy zł. Następnie obciążenie wzrasta progresywnie, dochodząc do 15% przy wynagrodzeniach najwyższych.

Wszystkim innym kategoriom obywateli oraz przedsiębiorstwom wysokość jednorazowej daniny narodowej określać będą gminne i dzielnicowe komisje obywatelskie, a w miastach wydzielonych miejskie komisje obywatelskie, powołane z pośród przedstawicieli organizacji politycznych, społecznych, zawodowych, wyznaniowych i wojska.

Podstawą wymiaru daniny przez gminne komisje obywatelskie dla rolnictwa będzie wielkość gospodarstwa rolnego. Obciążenie wyniesie na każdy hektar od 150 do 500 zł zależnie od wielkości gospodarstwa.

Nie będą obciążone daniną grunta nie uprawiane na Ziemiach Zachodnich oraz oraz zwolnione od podatku gruntowego. W stosunku do gospodarstw dotkniętych klęskami żywiołowymi oraz zniszczonymi przez działania wojenne ponad 50%, jak również w stosunku do gospodarstw słabszych, jak np. nie posiadających ani konia ani krowy, będą stosowane daleko idące ulgi. Gospodarstwa rolne, powstałe z reformy rolnej, jak również gospodarstwa zniszczone na Ziemiach Odzyskanych lub pozostałe po repatriantach, którzy wyjechali do ZSRR będą także korzystać z ulg.

Natomiast gospodarstwa ogrodnicze i położone w pobliżu dużych miast będą obciążone daniną w podwójnym rozmiarze.

Przedsiębiorstwom handlowym i przemysłowym danina będzie wymierzona w wysokości 4-krotnej sumy zaliczek na podatek obrotowy za lipiec, sierpień i wrzesień br.

Przedsiębiorstwa prowadzące księgi handlowe, uznane przez władze skarbowe za prawidłowe, mają prawo do ulgi 20%, a przedsiębiorstwa które zapłacą 75% daniny przed końcem br., będą zwolnione od obowiązku dopłaty pozostałych 25%.

Specjalne ulgi przewidziano dla subrybentów Premii Pożyczki Odbudowy Kraju, którzy świadczyli według właściwych rozmiarów. Ulgi z tego tytułu wyniosą 25%.

Przytoczyłem najważniejsze postanowienia dekretu, aby wykazać, że Rząd przy układaniu dekretu o daninie narodowej kierował się jak najdalej idącą ostrożnością w szacowaniu zdolności do ponoszenia ciężaru daniny przez poszczególne grupy gospodarcze ludności.

Wymiar daniny będzie dokonany przez komisje obywatelskie, składające się z obywateli miejscowych, zorientowanych w położeniu gospodarczym miejscowej ludności.

Mimo to, płatnikom daniny przysługuje prawo odwołania od wymiaru dokonanego przez gminne i dzielnicowe ko-

misje obywatelskie do powiatowych komisji obywatelskich, a w miastach wydzielonych do wojewódzkich komisji obywatelskich.

W celu zapewnienia powszechności świadczenia na rzecz Ziemi Odzyskanych i dla zapobieżenia nadużyciom ze strony tych, którzy notorycznie uchylają się od wszelkich świadczeń na rzecz Państwa, Prezydium Krajowej Rady Narodowej powołała główną komisję obywatelską, mającą za zadanie czuwać nad całością akcji. Sekretarzem generalnym głównej komisji obywatelskiej jest Pełnomocnik Rządu do spraw daniny narodowej.

Całkowity wpływ z daniny narodowej przeznaczony jest wyłącznie na zagospo-

darowanie Ziemi Odzyskanych. Minister Skarbu ogłaszać będzie okresowe sprawozdania o sposobie zużycia wpływów z daniny narodowej.

Dekret o daninie narodowej jest wyrazem najgłębszej troski całego narodu o należyte zagospodarowanie Ziemi Zachodnich.

Danina będzie: powszechna, sprawiedliwa, przymusowa, szybko zrealizowana i wydajnie zużytkowana.

Nie wątpię, że społeczeństwo polskie odpowie na wezwanie Rządu z tą jednomyślnością i entuzjazmem, jaki cechował zawsze naród polski w wielkich chwilach historycznych, gdy decydowały się losy państwa i narodu.

Przed wyborami w Rumunii Partia Maniu dąży do rozlewu krwi

Bukareszt. (SAP). Minister spraw wewnętrznych, Tochari Georgescu, wysunął zarzuty przeciw opozycyjnej Narodowej Partii Chłopskiej pod przewodnictwem Juliusza Maniu, jakoby partia ta zamierzała doprowadzić do rozlewu krwi w czasie nadchodzących wyborów — we wtorek 19 b. m.

Minister oświadczył, że jest w posiadaniu rozkazów i okólników kierownictwa Narodowej Partii Chłopskiej, która nakazuje stworzenie straży wedle wzorów faszystowskich, aby w dniu wyborów spowodować rozruchy i podczas nich atakować elementy demokratyczne, niszczyć centrale bloku partii demokratycznych, nie cofając się przed rozlewem krwi.

Podział przyszłych mandatów.

Bukareszt. (SAP). W kołach rządu rumuńskiego przepowiadają, że w wyborach do parlamentu w nadchodzący wtorek, 19 b. m., wypowiedzą się za rządowym blokiem wszyscy robotnicy, ludność wiejska oraz większość mniejszości narodowych.

Mniejszości narodowe stanowią jedną piątą ludności Rumunii.

Sześć partii politycznych sformowało rządowy blok demokratyczny; według umowy rozdział mandatów dokonany zostanie następująco: każda z czterech dużych partii otrzyma po 22 proc. uzyskanych manda-

tów, a pozostałe dwie małe partie otrzymają po 6 proc. mandatów każda.

Mianowanie Generalnego Komisarza Wyborczego

Warszawa. Prezydium KRN na posiedzeniu w dniu 15. bm. mianowało na wniosek Prezesa Rady Ministrów ob. Kazimierza Brzozskiego Prezesa Sądu Najwyższego — Generalnym Komisarzem Wyborczym.

Hojny dar na R. T. P. D.

Warszawa. W związku z dnem święta Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Tow. Premier E. Osóbka-Morawski przyjął w Prezydium Rady Ministrów delegację Krajowej Spółdzielni Spożywców Kolejarzy w osobach: wiceprezesa Ignacego Skowrońskiego i członków jej zarządu — T. Czartoszewskiego i J. Zurka oraz prezesa głównego zarządu „Spółem” — J. Żerkowskiego.

Delegacja w myśl uchwały XXVIII zjazdu Spółdzielni Spożywców Kolejarzy złożyła na ręce Premiera 100.000 złotych na Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Niewątpliwie szlachetna inicjatywa naszych kolejarzy pobudzi do naśladowania również inne spółdzielnie. (SAP)

Powrót żołnierzy polskich z Anglii

London (SAP) — Na pokładzie statku „Raven” opuściła w piątek W. Brytania grupa polskich żołnierzy, wracających do kraju. Na pokładzie znajduje się około 2.000 b. kombatanów.

Nowe dekryty

Warszawa. (PAP). Prezydium KRN zarządziło ogłoszenie w Dz. U. R. P. następujących dekretów:

1) o Daninie Narodowej na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych.

2) o podwyższeniu zaopatrzenia inwalidów wojennych i wojskowych,

3) o poborze rekruta na rok 1947,

4) o Państwowej Radzie Komunikacyjnej,

5) o reorganizacji samorządu zawodowego, lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, aptekarskiego.

Przegląd wydarzeń międzynarodowych

Ofensywa pokoju — Komentarze do wyborów w Ameryce i Francji

Dwoma nurtami płynęło zainteresowanie opinii międzynarodowej — w ub. tygodniu. Z jednej strony szpalty prasy światowej pełne były komentarzy do wyborczego zwycięstwa republikanów w USA, pełne były przewidywań wyborczych, a następnie komentarzy do zwycięstwa komunistów we Francji. Z drugiej — nie opadało zainteresowanie przebiegiem obrad ONZ oraz Wielkiej Czwórki.

W łańcuchu przyczyn i skutków sytuacji międzynarodowej znajdują się kiedyś, może już niedługo — zarówno amerykańskie jak i francuskie wybory, wynik tych wyborów będzie miał swój oddźwięk nie tylko na wewnętrzną sytuację bezpośrednio zainteresowanych krajów.

Schematyzując można by powiedzieć, że Ameryka jest tak jak to zresztą powiedział b. prezydent USA republikanin — Hoover — pierwszym krajem na świecie, który po tej wojnie zszedł z lewicowej drogi. Niewątpliwie, jeżeli ocenić sytuację od strony układu sił w parlamencie amerykańskim — układu, w którym przeważa prawica — Stany Zjednoczone zeszyły na prawo. Ale, czy nawet w tym ujęciu stało się to dopiero po wyborach? Raczej — nie. Od chwili, gdy po śmierci Roosevelta na fotelu prezydenckim zasiadł Truman — prawica, obywatelną republikanów, czy też demokratyczna — nabrała siły i tupetu. Ona to właściwie wtrąciła USA w bagno antyrobotniczej polityki, ona wiodła je po śliskich ścianach „atomowej” i „dolarowej” polityki międzynarodowej. Na tym odcinku — trudno spodziewać się w najbliższym przynajmniej czasie — jakichś poważniejszych zmian. Inaczej na odcinku wewnętrznym. Robotnicy amerykańscy spodziewają się ostrego zaostrenia kursu wobec Związków Zawodowych, ekonomiści demokratyczni — kryzysu gospodarczego.

Zwycięstwo republikanów, to wzmocnienie wpływu prawicy kapitalistycznej na rząd amerykański, ale czy oznacza to upadek lewicy? Nie — raczej oportunizm jej znacznej części. Wyborcy głosowali — jak to podkreślały niektóre pisma amerykańskie — na republikanów, aby doprowadzić do zmian w administracji. Czy ze zmian tych będą zadowoleni — to już inna sprawa. Sądzić należy, że zadowoleni nie będą — i że na skutek tego rządu prawicy bardzo szybko spotkają się z silnym odporem mas ludowych, które w Ameryce dotąd nie są zorganizowane, ale zorganizować się będą musiały. Akcja polityczna Wallacea wskazuje na to, że odpór ten już dzisiaj ze strony lewicy demokratycznej jest przygotowany.

Po drugiej stronie oceanu, we Francji sytuacja zarysowała się zupełnie inaczej. Francuzi zmęczeni permanentnym głosowaniem — zdobyli się jeszcze tym razem na zryw. Głosujących było nieomal 80%. Zwyciężyli komuniści. MRP uplanowała się na skutek straty 500.000 głosów — na drugim miejscu. Pewien wzrost siły wykazała prawica. Przegrali socjaliści.

I ta właściwa przyczyna jest pointą większości komentarzy. Cóż ona oznacza? Oznacza ona nie tylko ostre radykalizowanie społeczeństwa — ale tęsknotę za zdecydowaną, twardą linią polityczną (stąd również i pewien wzrost zwolenników skrajnej prawicy). Francuzi socjaliści — czego zresztą wyrazem był kongres partyjny — nie są zadowoleni ze swych władz. Zmiany dokonane na kongresie nie zadowolili ich również — ani też ich dotychczasowych zwolenników. Chcą oni bardziej zdecydowanej linii politycznej. Chcą współpracy całej klasy robotniczej. Mają dość pozycji partii środka pomiędzy komunistami, a MRP, która w znacznej swej części przesuwa się na prawo.

Ale niezależnie od tego jaką siłę reprezentują dziś we Francji socjaliści — możliwy blok partii lewicowych (włączając w to zwolenników Herriota) — stanowić będzie przeważającą siłę, wobec której prawica, a nawet centrum katolickie znaleźć się musi w defenzywie. Ten blok — jeżeli powstanie — silniej jeszcze aniżeli przez wybory zadokumentuje swoją suwerenność w stosunku do

kapitalizmu amerykańskiego, który jeszcze przed wyborami sygnalizował — iż od układu sił politycznych we Francji uzależnia ostateczną realizację pożyczki, po którą Blum jeździł do Stanów.

Amerykańskie i francuskie wybory zajęły pierwsze kolumny gazet — niemniej przez to uważa opinię międzynarodową koncentruje się na żmudnej budowie pokoju.

Pokojową ofensywę sowiecką, której dominantą stały się: odpowiedź Stalina na pytania agencji „United Press” i przemówienie Mołotowa na Generalnym Zgromadzeniu ONZ — kontynuował Zdanów, w swej mowie z okazji 29-ej rocznicy Rewolucji Październikowej. Zdanów jeszcze raz podkreślił pokojowość i spokój ZSRR — i zarazem zwrócił uwagę na to, że Związek Radziecki mimo strasznych zniszczeń szybko się odbudowuje bez bezrobocia, bez wstrząsów gospodarczych, które już dają się odczuwać albo są zapowiadane w krajach kapitalistycznych.

Ofensywa pokoju, o której powyżej była mowa — zewnętrznie przynajmniej rzecz biorąc — podjęta została i przez inne narody. Na wielkim przyjęciu u dziennikarzy zagranicznych w New Jorku zarówno Bevin jak i Byrnes akcentowali swą pokojowość i oddanie idei ONZ. Bevin podkreślił, iż solidaryzuje się z Mołotowem w sprawie konieczności redukcji zbrojeń. Na zakończenie stwierdził, iż nie niepokoją go plotki o możliwości nowego zbrojnego konfliktu. Byrnes podkreślił jeszcze raz, że polityka USA w stosunku do ONZ nie ulega zmianom. Odczytawszy list amerykańskiej

matki, oplakującej syna poległego na wojnie — w którym wyraża ona życzenie pokoju, Byrnes zakończył swe przemówienie słowami: „oby Bóg pozwolił nam wypełnić tę modlitwę”.

Mołotow — jakby chcąc przypieczętować pokojowe akcenty swych przemówień oświadczył: „Narody sądzić będą swych mężów stanu według osiągniętych przez nich rezultatów”. — „Nie ulega wątpliwości, że ograniczenia zbrojeń oraz postanowienie, zakazujące używania energii atomowej dla celów wojskowych, leży w interesie narodów miłujących spokój”.

Jak gdyby komentarzem tych przemówień — była niedyskrecja londyńskiego tygodnika „Tribune”, który stwierdził, że prawie 2,5 miliona żołnierzy anglosaskich przebywa na... nieanglosaskich terytoriach. Ostrość tego komentarza odcina się tym wyraźniej, gdy zestawimy te liczby z liczbą 60 dywizji Armii Czerwonej, która według słów Stalina, nie wróciła jeszcze do Ojczyzny.

Ciekawym przyczynkiem do organizacji międzynarodowego pokoju były niespodziewanie pozytywne wyniki bezpośrednich rozmów Rzym—Belgrad. Jeżeli problem Triestu dzięki dobrej woli zainteresowanych stron przestanie być drżącą za międzynarodowym „paznokciem” — będzie to nauką dla tych, którzy wbrew swym pompatycznym zapewnieniom o chęci bronięcia pokoju i małych państw — chcieli z tego miasta zrobić bazę imperialistycznej penetracji w życiu Bałkanów.

Rudolf Lessel

Bilans z prac Generalnego Zgromadzenia ONZ

New York. (PAP). Dzienniki amerykańskie, wykazując duże zainteresowanie pracami Generalnego Zgromadzenia ONZ, piszą, że po pierwszym stosunkowo powolnym okresie obrad delegacji przystąpili energiczniej do rozpatrywania spraw w poszczególnych komisjach. Z dotychczas powziętych postanowień na pierwszy plan wysuwa się decyzja o przyjęciu do ONZ Afganistanu, Islandii i Szwecji, obok niej zaś uzgodniono sprawy drugorzędnej natury, a mianowicie Czerwonego Krzyża i handlu narkotykami.

Największą powolnością odznaczają się prace pierwszej komisji politycznej. Komisja ta ma jednakowoż najpoważniejsze zagadnienia do rozpatrzenia. W pierwszym rzędzie musi się ona zająć wnioskiem radzieckim o powszechnym ograniczeniu zbrojeń i przekazaniu stanu liczebnego wojsk sprzymierzonych w obcych państwach.

W ostatnich dniach poruszone na ONZ sprawy powiernictwa odbiły się silnym echem w prasie amerykańskiej. Szereg dzienników ustosunkowało się krytycznie do anglosaskich projektów w kwestiach powierniczych. „New York Times” pisze, że zgłoszone projekty przewidują, iż państwo — opiekun może posiadać na powierzonym mu terytorium bazy wojskowe. Dziennik zaznacza, że szczególnie australijski projekt w sprawie opieki nad Nową Gwineą nie przewiduje żadnej gwa-

rancji wolności słowa, prasy i zebrań. Projekt ten przemilcza udział przedstawicieli miejscowej ludności we władzach.

Zwraca uwagę, że w ostatnich czasach przedstawiciele pewnych delegacji obrali charakterystyczny sposób reakcji na wystąpienia przedstawicieli radzieckich. Po składanych przez tych ostatnich oświadczeniach, delegaci zwolują pośpiesznie konferencje prasowe celem osłabienia wrażenia, wywołanego deklaratcjami radzieckimi i odpowiedniego wpłynięcia na dziennikarzy. Nastąpiło to na przykład po mowie Wyszynskiego w sprawie pomocy

PPS uczy, przekonywuje i wychowuje człowieka najbardziej wartościowego — człowieka społecznego

Katastrofa

na linii Londyn—Amsterdam

Londyn. Z Amsterdamu donoszą, że samolot „Decotte” z holenderskich linii lotniczych, kursujący na trasie Londyn—Amsterdam w chwili lądowania na lotnisku stanął w płomieniach. W katastrofie zginęło 26 osób. (PAP)

Żołnierze brytyjscy opie kunami dzieci niemieckich

Hamburg. Brytyjskie wojska okupacyjne w Niemczech obecnie czynią już przygotowania do urządzenia gwiazdki dla dzieci niemieckich poniżej lat 10. Żołnierzom zaleca się robić oszczędności szczególnie na cukrze, aby uprzyjemnić święta biednym dzieciom.

Nowa niemiecka flaga handlowa

Monachium. (ZAP). — Radio szwajcarskie donosi, że Sojusznicza Rada Kontrolna ustaliła dla Niemiec nową flagę handlową, która składa się z 5 pasów w 3 kolorach: mianowicie: niebieski, biały, i czerwony, biały, niebieski. Statki niemieckie zostały wezwane do wciągnięcia nowej bandery w nadchodzącą niedzielę.

Fala pożarów w Niemczech

Berlin. W ostatnim czasie w kilkunastu fabrykach strefy sowieckiej, które zostały upaństwowione, względnie otrzymały Zarząd Państwowy wybuchły pożary powstałe z podpalenia. Po ostatnim zamachu na przedalnię „Klaus” w Blauen, w Pirnie wybuchł znów pożar wielkiej firmy Hoesch. Pozostawione smatły nasłanki olejem wskazują na podpalenie. Niemieckie partie polityczne i związki zawodowe domagają się strzeżenia wszystkich fabryk przez organy bezpieczeństwa. (ZAP)

Napaść żołnierzy amerykańskich na konsula brytyjskiego w Monachium

Monachium. (SAP) Jak donosi „United Press”, brytyjski konsul w Monachium, John Anthony Thwaites, stracił przytomność od uderzenia pijanego amerykańskiego żołnierza, który napastował dwie urzędniczki brytyjskiego konsulatu wieczorem w drodze powrotnej do domu z kina. Konsul towarzyszył urzędniczkom.

Zaczepiających żołnierzy amerykańskich było dwóch. Policja wojskowa przytrzymała obu żołnierzy według rysopisu podanego przez jedną z napastowanych, która latarką elektryczną oświetliła napastników w momencie opuszczania miejsca wypadku.

Nota polska do rządu kanadyjskiego

Ottawa (PAP) — Poseł polski w Kanadzie, Fiderkiewicz, przekazał tamtejszemu rządowi notę oficjalną, w której zwraca się z prośbą o pomoc w wyszukaniu zaginionych

polskich dzieł sztuki. Podsekretarz stanu, Pearson, oświadczył na konferencji prasowej, że rząd kanadyjski będzie traktował przedstawiciela Polski z przywilejami, przysługującymi wszystkim reprezentantom dyplomatycznym. Pearson dodał, że poselstwo polskie może zwrócić się w tej sprawie do policji i sądów kanadyjskich.

Jullot-Curie wzywa do ujawnienia tajemnicy bomby atomowej

Paryż (PAP) — Profesor Jullot-Curie, delegat Francji na odbywającą się w Paryżu konferencję UNESCO, wypowiedział się stanowczo za ujawnieniem tajemnicy bomby atomowej, dodając, że „uczeni nie chcą być współnikami nadużycia tego wynalazku”. Jullot-Curie zaznaczył, że UNESCO powinna uświadomić świat, iż nauka jest pierwszym czynnikiem wyzwolenia ludzkości, pod warunkiem, że nie będzie ona nadużywana. Hamo-

nie wolnego rozpowszechniania wynalazków naukowych poważnie zagrożą postępowi cywilizacji.

Nagana dla niemieckich dzienników za antypolskie wystąpienia

Berlin (SAP) — Wskutek protestu polskiej misji wojskowej w Berlinie, sojusznicze władze kontrolne zdecydowały się na udzielenie nagany za pośrednictwem władz polskich w Berlinie 3 dzienni-

kom niemieckim, koncesjonowanemu przez te władze.

Dzienniki te ogłosiły w czasie kampanii wyborczej oświadczenie przewodniczącego partii socjal-demokratycznej w Berlinie Franza Neumanna, obrażające Polskę.

Zmiany w regulaminie egzaminów dojrzałości

Warszawa. (SAP). Ministerstwo Oświaty, pragnąc przyjść z pomocą młodzieży starszej, powyżej 21 lat, której warunki nie pozwalają na ciągłość pracy w przygotowywaniu się do egzaminu dojrzałości, zezwoliło na składanie egzaminów czę-

ściami, według następujących grup przedmiotów:

- 1) język polski, język nowożytny, historia i ewentualnie język łaciński,
- 2) matematyka, fizyka, chemia, astronomia,
- 3) biologia, geografia (ew. i geologia), zagadnienia życia współczesnego, propedeutyka filozofii.

dla eksternistów

Wybór grup, jeśli chodzi o kolejność zdawania, pozostawia się uznaniu kandydata. Czas trwania egzaminów ze wszystkich grup został przedłużony na okres 6-ciu lat.

W stosunku do kandydatów z nieukończonym 21 rokiem życia obowiązuje dotychczasowy regulamin egzaminacyjny.

Zarządzenie w sprawie zakazu podwyżek cen państwowych i samorządowych

Warszawa (SAP) — Jak się dowiaduje Socjalistyczna Agencja Prasowa, opracowany został dekret o ustalaniu i kontrolowaniu cen.

Ponieważ projekt ten nie stał się jeszcze obowiązującym prawem, Rada Ministrów dn. 14. 11. br. powzięła uchwałę o zakazie podwyżki cen w sektorach państwowym i samorządowym. Uchwała powyższa określa stanowisko Rządu w zakresie polityki cen i celem jej jest ogólna stabilizacja poziomu cen, w szczególności uchwała zabrania samorządom podwyższania na własną rękę cen elektryczności, gazu, światła, tramwajów i t. p.

Projekt wspomnianego dekretu posiada doniosłe znaczenie i powinien wpłynąć decydująco na zahamowanie niczym nieuzasadnionej zwyczajki cen na wolnym rynku, usprawiedliwanej często przez spekulantów przykładem wzrostu cen, ustalanych przez państwo i samorząd. M. in. nieaktualną staje się zapowiadana w Warszawie już na najbliższe dni zwyczajka cen za gaz, elektryczność, tramwaje.

„Rewolta“ antyrządowa w łonie Partii Pracy

Przed dymisja Attlee? — Bevin żąda votum zaufania

Rząd brytyjski stanął w obliczu poważnej „rewolty“ w łonie własnej partii. Jak donosi korespondent PAP, 44 członków Parlamentu z centrum Partii Pracy wypowiedziało się zdecydowanie przeciwko polityce zagranicznej ministra Bevina. Rozłam w łonie Partii Pracy nastąpił na skutek wniesienia poprawki przez tych posłów do mowy tronowej, wygłoszonej na otwarciu nowej sesji parlamentu.

London. (SAP). W angielskich kołach parlamentarnych przypuszczają, że jeśli posłowie Partii Pracy i „rebelianci“ zechcą przeprowadzić dyskusję nad poprawką, krytykującą politykę zagraniczną rządu brytyjskiego, premier Attlee poda się do dymisji.

London. (SAP). Dobrze poinformowane źródła londyńskie podają, że minister spraw zagranicznych Bevin zażądał votum zaufania i spodziewa się je otrzymać. Głosowanie ma się odbyć w czasie poniedziałkowej dyskusji nad poprawką „buntowniczych“ posłów Partii Pracy, zmierzających do zmiany brytyjskiej polityki zagranicznej.

Żądanie Bevina zostało postawione w czasie drugiej transoceanicznej rozmowy telefonicznej z premierem Attlee. Rezultatem ostatecznym narady jest fakt, że rząd przez swe posunięcie taktyczne chce zamienić kryzys, stworzony przez pewną grupę posłów, w sprawę zaufania do rządu Partii Pracy, jako całości.

Należy się spodziewać, że nikt z opozycjonistów nie będzie chciał głosić przeciw rządowi, który rok temu doszedł do władzy.

Głosy prasy angielskiej

London. (SAP). Gazety londyńskie poświęcają dużo miejsca sprzeciwowi kilkudziesięciu posłów, lewego skrzydła Partii Pracy przeciw zagranicznej polityce rządu angiel-

skiego. Dzienniki podkreślają, że Attlee i Morrison bardzo stanowczo reagowali na zarzuty przeciwników, wysuwane na zebraniu parlamentarnej grupy Partii Pracy w Izbie Gmin.

Dzienniki prawicowe przypuszczają, że opozycja lewego skrzydła socjalistycznego zostanie osłabiona, stwierdzają jednak, że wyłoniły się duże trudności dla przywódców Partii Pracy.

„Daily Herald“, organ partii socjalistycznej, pisze, że Attlee i Morrison specjalnie podkreślali, że wystąpienia tego rodzaju mogą być źle interpretowane zagranicą. Wniesiona na piśmie poprawka do mowy tronowej jest właściwie votum nieufności dla rządu Partii Pracy. Dyscyplina partii wymaga, by ci, którzy wniosek podpisali, wycofali swe podpisy.

„Daily Herald“ uznaje jednak, że słuszne jest życzenie wielu członków partii, aby rząd przedstawił swą politykę zagraniczną bardziej jasno i stanowczo. Należałoby dać zapewnienia — bez żadnych wykrętów, że rząd brytyjski ma zamiar popierać wszystkie propozycje, zmierzające do ograniczenia zbrojeń, pod egidą ONZ, która jedynie powinna decydować o ich użytkowaniu.

W zakończeniu „Daily Herald“ stwierdza, że taka postawa pociąga za sobą zrzeczenie się pewnej części absolutnej suwerenności narodowej,

Hołd lotnikom kanadyjskim

Warszawa. (PAP). W niedzielę, 24 bm. odbędzie się w Warszawie uroczyste oddanie hołdu lotnikom kanadyjskim, którzy lecąc do Polski z penicyliną zginęli śmiercią lotników w katastrofie pod Alle w Niemczech dnia 24 listopada 1945 r.

Na tablicy pamiątkowej wyryte są nazwiska lotników: mjr. Alfred E. Webster, DFC z Vancouver, Brytyjska Columbia, kapitan Donald F. Caldwell z Asslund, Prowincja Alberta, kapi-

tan Edward P. Harling z Calgary, Prowincja Alberta, kpt. Norbert D. Roche, z Dorval, Prowincja Quebec, sierżant Edwin E. Philips z Montreal, Prowincja Quebec.

Tablica zostanie wmurowana na froncie Znaczu Pierwszego Okręgowego Szpitala Wojskowego, ul. 6-go Sierpnia 33.

Zeiss będzie nadal produ kował dla Niemców.

Berlin. (ZAP) — Przedstawiciel Sowieckiego Zarządu Wojskowego w Niem-

lecz należy zgodzić się z tą zasadą, jeśli chce się utrzymać pokój. Ten punkt widzenia był wypowiedziany już rok temu przez Bevina i należy to znowu przypomnieć.

Konserwatywny „Daily Mail“ oskarża lewe skrzydło Partii Pracy o działanie w imię doktrynerstwa, a nie dla dobra narodu. „Liberal News Chronicle“ daje wyjaśnienia o politycznej orientacji odłamu poselskiego, który podpisał poprawkę do mowy tronowej. Są to w większości intelektualści partyjni.

W socjalistycznej partii angielskiej zarysowały się dwa odłamy: jeden z nich chciałby stworzyć potężny blok socjalistyczny Europy zachodniej, służący za pomost między Ameryką a Związkiem Radzieckim, drugi — bardziej lewicowy — uważa, że Anglia powinna wyraźnie oprzeć się na Związku Radzieckim.

Przed strajkiem górników w USA.

Nowy Jork. (PAP). Prezes Zw. Górników John Oljohn Lewis świadczył na konferencji prasowej, że umowa zbiorowa opracowana przez Związek Górników z przedstawicielem rządu U. S. A., a podpisana przez zarządy kopalń węgla wygaśnie w środę, dnia 20 bm. o północy, jeśli żądania 400.000 pracowników kopalń, dotyczą podwyżki płac i lepszych warunków pracy nie zostaną do tego czasu zaspokojone. Aczkolwiek Lewis nie wezwał górn-

Z Pomorza

Akcja przedwyborcza aktywów P. P. R. i P. P. S.

Aktyw PPR i PPS przystępuje na terenie całego Pomorza do wspólnej akcji przedwyborczej. W Szubinie na wspólnym posiedzeniu obu partii zebrani postanowili przystąpić do jak najściślejszej współpracy. Również w Toruniu na wspólnej naradzie aktywów PPR i PPS zebrani uchwalili rezolucję, podkreślając konieczność wzmocnienia w kampanii wyborczej jednolitego frontu klasy robotniczej dla walki z reakcją. (PAP)

Surowe kary za współpracę z bandami

Świecie — Przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Świecie, stanęło kilku oskarżonych o współpracę z bandami i nielegalne posiadanie broni.

Oskarżony Grzela skazany został na 10 lat więzienia za udowodnione współdziałanie w napadzie rabunkowym i nielegalne posiadanie automatu. Oskarżony Kardas skazany został na 5 lat więzienia za nielegalne posiadanie broni i pomoc udzielaną bandytom. Kilka osób skazano na kary od jednego do pięciu lat więzienia za nielegalne posiadanie broni i udzielenie schronienia bandytom.

Foki na Bałtyku zwiastują mrozy

Gdynia. (SAP). — Fala zimna, która przechodzi przez Polskę, przynosząc niespotykane o tej porze opady śnieżne i przymrozki, uważana jest powszechnie za zapowiedź bardzo ostrej zimy. Najstarsi Kaszubi nie przypominają tak wczesnych opadów śnieżnych, połączonych z silnym przymrozkiem.

Jednocześnie rybacy, wracający z dalszych połowów morskich przywieźli wiadomość o pojawieniu się na Bałtyku fok, które normalnie przebywają w okolicach podbiegunowych. Ukazanie się fok na Bałtyku zwiastuje zdaniem rybaków — niebywałe mrozy.

Polskie konie wracają z Niemiec

Gdynia. (SAP). — Do portów polskich przybywają stale transporty koni, pochodzących z polskich stadnin państwowych, a rewindykowanych obecnie z Niemiec. Najczęściej przywożą je statki alianckie „Helgoland“ i „Askania“. Statek „Helgoland“ przywiózł ostatnio 43 konie.

Amerykański Komitet Wygrania Pokoju wobec rezolucji polskiej w sprawie Hiszpanii

Nowy Jork. (PAP). Amerykański Komitet Wygrania Pokoju skierował do Generalnego Zgromadzenia O. N. Z. depezę, w której zwraca uwagę na wzrost terroru Hiszpanii i stwierdza, że propozycja postawiona przez delegację polską o zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią, przyjęta została z zadowoleniem przez całą postępową część społeczeństwa amerykańskie-

go. Komitet wzywa Narody Zjednoczone, aby przyjęły rezolucję polską.

Na czele Komitetu stoi generał Ewans Carlson znany w Stanach Zjednoczonych z okresu bohater- skich walk z Japończykami na Pacyfiku.

Agent „A 523“ skazany na śmierć

Warszawa. Przed specjalnym sądem karnym w Łodzi toczył się proces konfidenta Gestapo, Stanisława Leszczyńskiego, oznaczonego w kartotekach Gestapo jako „A 523“.

Leszczyński poszukiwał gorliwie Polaków ściganych przez władze okupacyjne, a w szczególności wskazywał żandarmerii miejsce ukrywania się zbiegłego z więzienia Tadeusza Rymarkiewicza.

Specjalny sąd karny skazał Leszczyńskiego na karę śmierci. Sąd wymierzył również karę śmierci Emilii Cwikle, która wydała w ręce policji niemieckiej wielu Polaków, uczestników ruchu oporu. (SAP)

Nowa ekspedycja na Antarktydę

Paryż (PAP) — Agencja France Presse donosi z Santiago, że z związku z wiadomościami o przygotowaniu Amerykanina Byrda do nowej wyprawy na Antarktydę, rząd chilijski wyraził również gotowość zor-

ganizowania ekspedycji bądź o własnych siłach, bądź z pomocą innego państwa Pol. Ameryki. Chile rości sobie pretensje do pewnych rejonów Antarktydy, odkrytych w 1940 roku.

zech, oświadczył przedstawicielowi „Nachtexpressu“, że z wielkich zakładów optycznych Zeiss'a i Schott'a w Jenie objętych reparacjami wojennymi i częściowo już wywiezionych, 1000 maszyn pozostanie nadal w Niemczech.

Przy pomocy pozostałych maszyn będzie można wznowić produkcję okularów, obiektywów filmowych i fotograficznych, aparatów medycznych itp., które pokryją zapotrzebowania własne.

